

Vasile VOICULESCU

PENTELEUL

Sub huiet și zbătaie de brazi înfuriați,
Jos urlete de ape în scochina adâncă,
Mânând din copcă-n copcă nahlapii spulberați
Pe jgheaburi șlefuite în gresia din stâncă.

Cu capu-n piept, năvalnici, vin norii mânioși
Și unii-ntr-alții, caier, cu fulgere-și azvârlă,
Că dârdâie din grădini pereții grei, pietroși
Sub muntele năpraznic... și ploaia curge gărlă.

Răzbubuie ca-n iaduri un ciocnet de urgii...
Bușteni de-a rostogolul se bat cu bolovanii...
Prăpastia-i zdrește cu știrbele-i gingii
Și hrubele-nfundate scot muget, ca vulcanii.

Cu tunete să crape și stei și cer... și tot
Furtuna către vale își lasă-ntreg alaiul...
...Abia un scul de ceață prin slăvi mai trece-not
Și muntele pe-ncetul își dezvelește plaiul.

Oblâncu-i scânteiază, iar piscul e polei.
Pe zări, cu diamantul par muchile-i tăiate,
Iar sarica-i de codri de-atâta ploaie grei,
Zbicindu-și-o la soare, el fumegă din spate

Și ca un baci din vremuri chiabur și năzdrăvan,
Deasupra, peste turma-i de cheanțuri și gurguiuri
La poale-i înșirată gorgan lângă gorgan,
Sumete Penteleul chelbașele-i țuguiuri.

LA CHEIA BUZĂULUI

Fusese aprigă năvala și crâncenă împotrivirea...
Dușmanul sta înfipt la Cheie și nu-l puteam clinti din loc...
Ca-ntr-un bârlog intrase-n steiuri și, plănuindu-ne strivirea,
Făr' de răgaz vărsa întruna un iad de flăcări și de foc.

Era un căpitan acolo, un om cărunt, părând cuminte,
Dar a-nceput de la o vreme să umble vajnic printre-ai săi,
Și-a strâns grăbit batalionul și doar c-o vorbă, „înainte”.
S-au repezit ca o furtună, nebuni, pe gura strimtei văi.

A fost fulger... căci dușmanul nu și-a venit în fire încă,
Când, într-un iureș de izbândă, într-un imens avânt pornit,
S-a prăbușit batalionul, ca un perete greu de stâncă,
Și, valmeș, a făcut fărâme și-a spulberat tot ce-a-ntâlnit!...

În urma lor porniră alții... Și-a fost că n-a rămas niciunul
Din câți dușmani băteau la Cheie și se-ntețeau să-și facă drum,
Zăceau pe jos mitraliere și mut înțepenise tunul...
O liniște posomorâtă se cobora încet acum...

Când s-au trezit, târziu, cu toții din fierbințeala vijeliei,
Și-au stat să-și socotească morții, pe căoitan nu l-au găsit!
Și-au căutat doar ca pe moaște, plângând, pe zeul bătăliei,
Dar căpitanul, fără nume, ca un Arhanghel a pierit!...

Prin văile adânci Buzăul se-ncolăcea ca un balaur,
Mai sus, pe creștete, molifții ardeau, troznind, ca niște torți.
Din slăvi amurgul, caun giulgiu de purpură cu vergi de aur,
Se întindea deopotrivă peste răniți și peste morți...
(V. VOICULESCU, *Opera literară*, Vol. 2: Poezia,
București: Cartex, 2004)

IARNA LA MĂGURA

În poiana Măgurii, senină
Ninge universul cu lumină
Străjuie cu liniștea-i pădurea
Pacea neodihnei de aiurea.

Ard pe rug zăpezile din vis
Infinitul poarta și-a deschis
Spre Poiana Măgurii senină
Caldă de zăpadă și lumină.

Nicolae PENEȘ

JERTFA BRÂNCOVEANULUI

În poiana Măgurii, rotată,
Universu-a plâns ca niciodată,
Albe chipuri de fecioare curg
Peste crengi de arbori în amurg.

Iarba crește verde și tot crește,
Dorm strămoșii – n arbori bărbătește.
Piatra se apleacă și sărută,
Umbra Brâncoveanului tăcută.

Domnul Tudor, ca un stei domnesc
Ne tot zice-n graiul românesc,
Despre câte-au fost să fie bine,
Despre cel plecat și nu mai vine...

În poiana Măgurii, să știi,
Semănat-am chipuri de copii,
Piatra caldă plânge și sărută,
Umbra Brâncoveanului tăcută.

Au crescut acolo, din vecii,
Zimbrii, vulturi, alte ramuri vii,
Iarba vine, vine și tot crește,
Umbra Brâncoveanului păzește.

În poiana Măgurii rotată,
Ana, cea mereu nevinovată,
Se apleacă, mută și sărută
Umbra Brâncoveanului tăcută.

(NICOLAE PENEȘ, *Tăcutele iubiri*,
ediția a 3-a, revăzută și adăugită, Buzău: Editgraph, 2021)

CLOȘCA CU PUII DE AUR

călări prin Caucalanda, călări
treceau vizigoții în straie de noapte
și copitele cailor stele iscau –
tăcerea coboară în suflet rugină de moarte
și-adună-i în suliți întreaga arșiță
din podgorii, din câmp, de pe țărnul sarmat

călări prin Caucalanda, călări
treceau vizigoții în straie de noapte
eu stam închis pe mal la Tanais
într-un trunchi de arin stam închis
și sufletul meu spre Danubius rătăcea potrivindu-și
zborul pe stelele roșii iscate-n copitele lor
când viile-n mine
hohotul cald și-l visau și când ierburi
plângeau secerate sub tropotul barbar;
călări prin Caucalanda, călări
treceau vizigoții în straie de noapte

aici între pietre stau, aici între pietre
și plâng și rîd și cad în genunchi pe semințe
unde-n noaptea barbară s-a fost poposit
Atanarih, lângă drum, cu comoara,
pierdut în cețuri de veac și-n durere
pe când dinspre sălbatice hoarde
prin săbii treceau și prin flăcări pământul;
călări prin Caucalanda, călări
treceau vizigoții în straie de noapte –

sub munți, sub păduri, sub azururi
tainice drumuri și porți desfăcute
lăsa peste ei, așteptându-i țărâna
– care vis, care dor, care patimă mare
i-au fost îndemnat să ne steie scut nouă?
se-ntrebau rădăcini, apele-ncet murmurau –
călări prin Caucalanda, călări
treceau vizigoții în straie de noapte!...

VOICULESIANĂ

era în sat un vrăjitor de lupi –
din când în când pădurea lui mă cheamă –
și-un nuc era, adumbritor, lângă fântână
și-o limbă reavănă – străinule, tu rupi
arar din ea câte-un cuvânt ori o fărâcă

Florentin POPESCU

și-o lostriță era în râu, iar un pescar
– din când în când povestea lui mă cheamă –
a vrut-o de mireasă și-n zadar
dădea târcoale apei, nimănui vreo vamă
căci știma, blestemata, îl chinuia mereu
și-a fost să se înece de dorul ei pescarul
– din când în când pe-o lacrimă cobor –
dă vamă Styxului iubirea fără veste...

dar au murit și râul și stirpea-acelui vrăjitor
iar eu cutreier lumea să aflu-abecedarul
acestor taine-ascunse în pagini de poveste

(FLORENTIN POPESCU, *101 poeme*,
București: Editura BIDOVA, 2011)

CÂRLOVA

Văzut-ați voi, când primăvara vine,
Acele flori plăpânde, delicate,
Care-nflorite-abia, mor împăcate,
Vestind albastrul zilelor senine?

Așa poetul unor vremi uitate
Solit a fost de armonii divine
Ce-au fermecat o clipă din ruine
Târgoviștea¹ cu vechile-i palate.

Cu el venea o-ntreagă primăvară
De cântece, dar fu ursit să piară...
Trist sol sfios al zărilor albastre,

Simțind că moartea timpurie-l darmă,
Aruncă-n zorii deșteptării noastre
Întâiul glas de trâmbiță de-alarmă!

(ST. O. IOSIF, *Poezii*,
București: Albatros, 1970, colecția Lyceum)

Șt. O. IOSIF

¹ Este vorba despre poezia „O noapte pe ruinurile Târgoviștei” de Vasile Cârlova (1809–1831).

CÂT E SIRIUL DE MARE

Cântec popular
Versuri și interpretare
Benone Sinulescu

Cât e Siriul de mare,
N-are drumuri mergătoare
Și-ai Buzău, Buzău
N-are drumuri mergătoare
Numai apa curgătoare
Și-ai Buzău, Buzău
Apa curge printre dealuri
Dorul mândrii-l duce-n valuri
Și-ai Buzău, Buzău
Du Buzău și al meu dor
La mândruța în pridvor
Și-ai Buzău, Buzău
Și îl lasă în grădină
Că mândra cu el s-alină
Și-ai Buzău, Buzău.
Și îl lasă în cerdac
Mândruții să-i fiu pe plac
Și-ai Buzău, Buzău

Benone SINULESCU

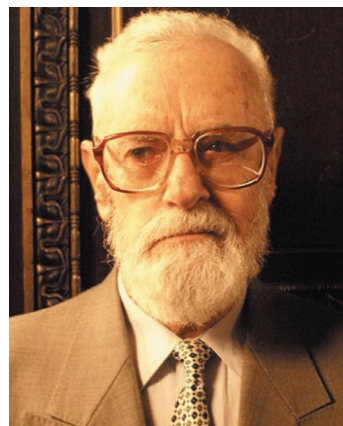
ISTRIȚA, ISTRIȚA!

La asfințit m-a otrăvit zeița cu uitătură de șarpe –
boală de care nimeni n-a știut să mă scape:
patruzeci de ani am trăit ispășindu-mi somnul prin lume
se spune c-am plâns pe malul noianului de ape
unde mi-am spălat fața și-am strigat-o pe nume.

Din vale până-n deal, drum de-o zi trudă pe jos –
dar eu mi-am mers tinerețea și-ntreaga moarte:
patruzeci de ani mi-am suspinat dorul primejdios
a ceea ce vede Ghilgameș departe,
până la Făpturile-de-piatră, nesparte.

Ca și el am găsit o mie de pietre cu chipuri;
căpătându-mi trezia după ani de bocete și mister, –
într-un verde grui de nisipuri,
mi-au zeii ceea ce nici eu nu știusem să cer.

În pulbere, în imaginea viscolitelor bezne
am intrat cu uneltele căutătorilor de morminte

Ion GHEORGHE

încât merg cu troienele de piatră pân'la glezne,
viața voastră de-atunci aducându-mi-o astăzi aminte.

Fecioare și Mume ale celui mai trainic Oracol danubian
cu lacrimi și cu lapte-au frământat nămolul de stânci,
păpuși de gresie zămislind zeului Caloian,
sfere și ouă-ngropând în mitra de pasăre a țărâniei adânci.

Eu v-am cântat viețile pietrelor de-nchinare,
iar voi v-ați supărat pe lyra de la zeu –
de sărbătoarea vinului m-au prins cârdurile de fecioare
și m-au ucis cu bolovanii din care vă vedea chipul meu.

O stea v-a bântuit cu luminile-i otrăvite,
v-a prefăcut în turme de ciment-nespart –
de mii deani vi se chinuie sufletele în chipuri de vite
și tot atâtea vremuri ne despart.

Dar iată, mi-am adus aminte și v-am scos din nisipuri
mi-au înghețat umerii de câți morți am cărat dintr-acei grui –
spălându-vă piatră cu piatră vechile chipuri
pe golgota vieții mele vă sui.

Plângând vă duc prin lume fiarele și zeii –
și v-am redat numele patriei de demult –
acum îl zic șoptit la urechea femeii
și ea mi-l răspunde și eu i-l ascult:

Istrița! Istrița! – patria străbunilor strigată pe-un deal,
și răspunsul dat de noima graiului primordial.
(ION GHEORGHE *Noimele*, București: Cartea Românească, 1976)

Florentin POPESCU

A-L PRIVI PE BRÂNCUȘI LA BUZĂU

„Dacă cineva se hotărăște să viziteze și să cunoască Buzăul mai îndeaproape – dar nu numai trecând o dată sau de mai multe ori pe străzile lui, privind în fugă monumentele, clădirile și, în general, ceea ce numim într-un cuvânt „obiective industriale, social-culturale, turistice etc.”, ci caută să facă investigații și prin istorie, în viața socială și culturală, iar mai apoi încearcă să-și facă o imagine cât mai exactă și mai completă despre oraș, trebuie să înceapă neapărat cu lectura hrisovului din 30 ianuarie 1431, aparținând domnitorului Dan al II-lea, și să sfârșească privind mai mult timp „Rugăciunea” din Cimitirul Dumbrava. De ce? Dintre multele argumente în sprijinul afirmației, două sunt, fără îndoială, convingătoare: hrisovul conține prima mențiune documentară a orașului, iar sculptura lui Brâncuși concentrează – privită dintr-un anumit punct – simbolurile întregii istorii sociale și spirituale a Buzăului: ambianța de creștere, aspirația spre lumină și înălțare.

(...) Buzăul a avut multă vreme (și continuă încă să aibă) imprimată peste tot, ca efigie, fotografia Palatului Comunal – construcție uriașă de la începutul veacului trecut, cu turn și ceas, cu stâlpi, coloane, săli și arcade în stilul loggiilor italiene. Farmecul, impetuozitatea cu care simetriile cresc spre cer, masivitatea stâlpilor și coloanelor, lărga deschidere a bolților și ferestrelor, turnul dominând arhitecturile urbei și sfidând înălțimile, au fascinat dintotdeauna pe cei străini de oraș, pe cei care l-au întâlnit numai în fotografii ori – mai ales – pe cei care, ajungând la Buzău, au vrut să-l vadă înaintea oricărei alte clădiri.”

(...) Din orice parte ai privi „Rugăciunea” lui Brâncuși (copia rămasă în Cimitrul Dumbrava reproduce întocmai originalul), nu poți să nu rămâi fascinat de expresivitatea ochilor îndreptați undeva în sus; privirile femeii care se roagă sunt ațintite spre bustul lui Petre Stănescu, așezat pe un soclu înalt, dar, de fapt, ele răzbesc mult mai departe, pe lângă el, și se pierd în aer, undeva în nesfârșitul cerului. Remarci apoi înclinarea corpului înainte, gestul brațelor (de fapt al unui singur braț) închipuind rugăciunea, căzând în extazul cuvintelor rostite. Dacă studiezi axa corpului îngenunchiat, vei vedea că ea se prelungește undeva în aer, că taie diametral orașul, tinzând spre răsărit, mereu spre răsărit. Din orice parte ai privi-o, ființa îngenunchiată pare plecată, izbucnită, crescută din pământ, întruchipând nu numai lutul, dar și omul și aspirația lui la lumină și la cultură, venirea din istorie...”

(FLORENTIN POPESCU, *Țara fântânilor*. București: Editura pentru turism, 1972)